

NÁZEV ŠKOLY	GYMNÁZIUM JOSEFA JUNGMANNA, LITOMĚŘICE, Svojsíkova 1, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU	CZ.1.07/1.5.00/34.1082
NÁZEV MATERIÁLU	VY_32_INOVACE_6A_17_Vstup ČR do NATO
TÉMA SADY	Dokumenty k českým dějinám po roce 1989
ROČNÍK	4. ročník, oktáva
DATUM VZNIKU	červenec 2013
AUTOR	Petr Bašus

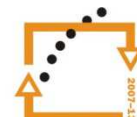
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vstup ČR do NATO

Anotace:

Výukový materiál je určený pro výuku nejnovějších českých (československých) dějin v hodinách dějepisu 4. ročníku (resp. semináře z dějepisu).

Skládá se z textu historických dokumentů (pokud je tento příliš dlouhý, jsou modrou barvou označeny klíčové pasáže pro stručnější seznámení se s pramenem), námětů k domácí přípravě (vyučující může zadat tyto úkoly již v předešlé hodině, a vytvořit si tak podmínky pro snazší práci s dokumentem i zadanými otázkami) a námětů k rozboru dokumentu i historických souvislostí. Pro hlubší pochopení souvislostí je výukový materiál obohacen o konfrontaci s jinými (obrazovými) dokumenty. Srovnání pak umožňuje plastičtější pochopení doby.

Texty mohou mít žáci vytištěné, nebo s nimi mohou pracovat ve vlastních elektronických médiích (PC, notebooky, tablety...). Učitel je také může promítnout.

Časová náročnost – 1 vyučovací hodina.

Vstup ČR do NATO (12. 3. 1999)

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 4. dubna 1949 byla ve Washingtonu přijata Severoatlantická smlouva.

Se smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky.

Listina o přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě, podepsaná prezidentem republiky dne **26. února 1999**, byla uložena u vlády Spojených států amerických, deponitáře smlouvy, dne 12. března 1999.

Smlouva vstoupila v platnost na základě svého článku 11 dne 24. srpna 1949. Pro Českou republiku vstoupila v platnost v souladu se zněním článku 10 smlouvy dne 12. března 1999.

SEVEROATLANTICKÁ SMLOUVA (výňatky)

Washington, D. C., 4. dubna 1949

Strany této smlouvy potvrzují svou víru v cíle a zásady Charty Organizace spojených národů a svou touhu žít v míru se všemi národy a všemi vládami.

Jsou odhodlány chránit svobodu, společné dědictví a civilizaci svých národů, založenou na zásadách demokracie, svobodách jednotlivce a právním státu.

Snaží se podporovat stabilitu a blahobyt v severoatlantické oblasti.

Jsou rozhodnuty spojit své úsilí ke kolektivní obraně a k zachování míru a bezpečnosti.

Proto se dohodly na této Severoatlantické smlouvě:

Článek 1

Strany se zavazují, jak je stanoveno v Chartě Organizace spojených národů, řešit veškeré mezinárodní spory, v nichž mohou být zúčastněny, mírovou cestou takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti a spravedlnosti, a zdržet se ve svých mezinárodních vztazích hrozby silou nebo užití síly jakýmkoli způsobem neslučitelným s cíli Organizace spojených národů.

Článek 4

Strany budou společně konzultovat vždy, když podle názoru kterékoli z nich dojde k ohrožení územní celistvosti, politické nezávislosti nebo bezpečnosti kterékoli strany.

Článek 5

Strany se dohodly, že ozbrojený útok proti jedné nebo více z nich v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem, a proto se dohodly, že dojde-li k takovému ozbrojenému útoku, každá z nich uplatní právo na individuální nebo kolektivní sebeobranu uznané článkem 51 Charty Organizace spojených národů a pomůže napadené straně nebo stranám tím, že sama a v součinnosti s ostatními stranami neprodleně podnikne kroky, které bude považovat za nutné, včetně užití ozbrojené síly, s cílem obnovit a udržet bezpečnost v severoatlantické oblasti.

O každém takovém ozbrojeném útoku a veškerých opatřeních přijatých v důsledku tohoto útoku bude neprodleně uvědoměna Rada bezpečnosti, Tato opatření budou ukončena, když Rada bezpečnosti přijme opatření nezbytná k obnovení a zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Článek 10

Strany mohou na základě jednomyslného souhlasu pozvat kterýkoli jiný evropský stát, který je schopen podporovat zásady této smlouvy a přispívat k bezpečnosti v severoatlantické oblasti, aby přistoupil k této smlouvě. Každý pozvaný stát se může stát stranou této smlouvy uložením listiny o přístupu u vlády Spojených států amerických. Vláda Spojených států amerických uvědomí každou ze stran o uložení každé takové listiny o přístupu.

Článek 11

Tato smlouva bude ratifikována a její ustanovení budou stranami prováděna v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy. Ratifikační listiny budou co nejdříve uloženy u vlády Spojených států amerických, která uvědomí všechny ostatní signatáře o uložení každé ratifikační listiny. Tato smlouva vstoupí v platnost ve vztazích mezi státy, které ji ratifikovaly, jakmile budou uloženy ratifikační listiny většiny signatářů, včetně ratifikačních listin Belgie, Kanady, Francie, Lucemburska, Nizozemí, Spojeného království a Spojených států, a ve vztahu k ostatním státům vstoupí v platnost dnem uložení jejich ratifikačních listin.

Článek 13

Po uplynutí dvaceti let platnosti smlouvy může kterákoli strana přestat být stranou po uplynutí jednoho roku od podání oznámení o výpovědi vládě Spojených států amerických, která uvědomí vlády ostatních stran o uložení tohoto oznámení o výpovědi.

Článek 14

Tato smlouva, jejíž anglický a francouzský text je stejně autentický, bude uložena v archiv vlády Spojených států amerických. Tato vláda předá řádně ověřené kopie vládám ostatních signatářských států.

Náměty k domácí přípravě:

1. Připomeňte si základní fakta o NATO (název, rok založení, členské státy, účel organizace).
2. Zopakujte si pojem „studená válka“.
3. Pokuste se zjistit, zda byly síly NATO někdy použity při válečném konfliktu (kdy a kde).
4. Zjistěte, které evropské státy jsou neutrální.
5. Zjistěte, kdo byl v čele ČR (prezident, předseda vlády) v roce 1999.
6. Zjistěte, kdy do NATO vstoupily následující země - Polsko, Maďarsko, Slovensko.

Náměty k rozboru:

1. Kdy vstoupila Česká republika do NATO?
2. Podle článku 10 Severoatlantické smlouvy a Sdělení MZV (viz dokumenty výše) určete, který konkrétní akt je považován za den vstupu ČR do NATO.
3. Pokuste se shrnout, co je podle Severoatlantické smlouvy základní myšlenkou NATO.
4. Kdy a proč došlo k založení NATO? Berte v potaz mezinárodní situaci v době jejího vzniku.
5. Byla někdy vojska NATO užita ve válečném konfliktu? Kdy a kde?
6. Jaké postavení má v současném českém kalendáři den vstupu do NATO?
7. Na základě obrázku z časopisu Dikobraz z roku 1984 (viz níže uvedený odkaz) zvažte postoj České republiky (resp. Československa) k Severoatlantické alianci před rokem 1989 a po něm.

<http://dikobraz.mikroforum.cz/casopis-dikobraz-rocnik-1984-52/cislo-18/>

8. Zvažte význam členství ČR v NATO v dnešní době. Který evropský stát zůstává vytrvalým odpůrcem NATO? Proč myslíte?
9. Diskutujte, zda by bylo výhodné, kdyby ČR byla neutrálním státem.
10. Kdo byl v čele ČR v roce našeho vstupu do NATO?
11. Jeden ze středoevropských států (Polsko, Maďarsko, Slovensko) byl do NATO přijat až v roce 1993. Který? Dokázali byste zjistit proč?

Zdroje:

VESELÝ, Zdeněk. *Dějiny českého státu v dokumentech*. Praha: Professional Publishing, 2012, s. 792 - 795, ISBN 978-80-7431-064-5.